

Kerkdienst Janskerk 18 februari 2018

Thema: Opnieuw kijken

Lezing: Handelingen 9, 1-18

Voorganger: Thea Peereboom

Overweging

Een paar weken geleden kocht ik op aanraden van een vriend 'een bijbel'. Een bijbel vol met prachtige kunst illustraties. Ook zonder kennis van Bijbelse verhalen zijn de afbeeldingen het zien waard en vol van verbeeldingskracht.

In het voorwoord is geschreven dat het om 'een bijbel' gaat.

Niet om 'de bijbel'. Want, zo staat er: 'de bijbel behoort niet toe aan een bepaald geloof of een bepaalde religie.

De Bijbel is gemeengoed.

Zonder al die Bijbelse vertellingen mis je vaak de essentie van beeldende kunst, muziek, architectuur en literatuur.

De vertellingen helpen ons de wereld te begrijpen, ze vormen mede het fundament van onze samenleving. Ze maken deel uit van ons dagelijks leven. Het zijn verhalen die we vandaag nog kunnen horen. Bijbelverhalen vertellen onze geschiedenis van toen en nu in duizend mythen, verhalen en legendes.

Dit is ook in de geest van Nico ter Linden, die op 28 januari jongleden is gestorven. Dagblad Trouw schreef over hem dat het zijn kracht was om mensen te laten zien dat Bijbelverhalen over henzelf gaan, over de wereld en hun verhouding hiertoe. 'Geen onzin' of gestolde 'hocus pocus' uit het verleden', zo heeft Nico eens gezegd.

Een waardering voor het Bijbelse gedachtengoed dus.

Duizend mythen, verhalen en legendes om ons leven van toen en nu te begrijpen, om lering te trekken en mogelijk ook een nieuwe, andere manier van kijken naar de dag van morgen. Met andere woorden: op een ander been gezet worden of opnieuw kijken.

Dit is het thema van deze viering, ... op een onverwacht moment zien, waar het echt om gaat!

Het kan je zomaar overkomen, zoals 'het licht dat je aanstoot in de morgen'. Het kan elke dag zomaar gebeuren, in onze tegenwoordige tijd.

Net zoals het verhaal over Saulus waarin zijn 'opnieuw kijken' een keerpunt in de geschiedenis wordt.

Wij kozen voor de Naardense vertaling omdat dit verhaal in deze Bijbel in de tegenwoordige tijd is geschreven.

Je wordt als het ware getriggerd om jezelf in het verhaal te zetten.

Alles gebeurt om je heen, naast je, en met je!

Saulus is op weg naar Damascus met geloofsbrieven voor de synagogen om, 'als hij vrouwen en mannen zou vinden die bij de weg van de Messias leven, gevangen te nemen en naar Jeruzalem te brengen. Hij is op weg.....,

maar hoort plotseling, als licht hem uit de hemel omstraalt, een stem die roept: 'Saul, Saul, waarom vervolgt jij mij?' En Saulus zegt: 'Wie zijt Gij, Heer? En de stem zegt: 'Ik ben Jezus die gij vervolgt.'

Lucas laat zijn lezers via de naam Saul associëren:

Saul uit het 1ste testament vervolgt David,

Saul uit Handelingen vervolgt de mensen die bij de weg van Jezus leven. Wat dat betreft lijken die beide Sauls op elkaar.

Echter in vs 15 van onze tekst staat dat Saul 'een uitverkoren werktuig wordt om de Naam van de Ene te torsen en uit te dragen onder de volken, de machthebbers en onder al de Israëlieten'.

Dit in tegenstelling tot 'de verworpen en stuk gelopen' Koning Saul uit het 1^e testament.

Onze Saulus van vandaag, hij komt tot 'opnieuw kijken'.

Maar dat gaat niet zomaar.

Achtereenvolgens laat ik zeven elementen oplichten die tekenend zijn voor dat 'opnieuw kijken'. En wellicht,... omdat Bijbelverhalen ook over ons gaan, kunnen wij hierin sporen ontdekken die voor ons veelzeggend zijn.

Het eerste element:

- ***Gedurende 3 dagen bevindt Saulus zich in 't donker, eet en drinkt hij niet en is hij in gebed'***

Als er plotseling licht is dat Saulus omstraalt en een stem die tot hem spreekt, kan hij daarna met 'open ogen' 3 dagen niet kijken. Hij is als het ware in het donker. (wat een dubbele bodem).....

Wat gaat er door je heen als er plotseling van buiten af iets gebeurt waardoor je totaal uit het lood raakt?.....

En hij is 3 dagen in gebed. Wat betekent dit in gebed zijn?

'Tijdens een gebed verkeer ik in een ontvankelijke houding voor de Naam die groter is dan mijn hart.

De Naam, die ons heeft gezien eer wij werden geboren.

De Naam die steeds nieuw is en steeds anders.

Verzonken in de open ontvankelijkheid van het gebed hoor je het, als er een blad van de boom valt en zie je zelfs de vlieg die op de muur kruipt'.

Het gebed maakt vrij, draagt, verbindt mij en maakt bewust van wat er kan en wat er van mij verwacht wordt.

In het gebed ben ik steeds op weg om mijn innerlijk weten gewaar te worden.

Het tweede element:

- ***'In Damaskus wordt een heel gewoon mens, Ananias is zijn naam,***

**door de Onuitsprekelijke op Saulus afgestuurd
om hem zijn roeping kenbaar te maken.'**

Eerst stribt Ananias angstig tegen.
Iedereen weet immers wie die Saulus is....

Maar, gedragen door zijn gedachtengoed die gelinkt is aan de weg van Jezus de Levende en vanuit zijn levensstroom die is gewekt, gaat hij,..... m.a.w. vanuit zijn geloof....hij gaat....

Laten wij gaan, als het kan, gewone, pure, zuivere, dappere mensen. Wij kunnen een bijdrage leveren aan het bestaan waarin ieder, ook wij zelf, tot haar/zijn recht komt.

Het derde element:

- **'Dan komt wellicht het ontroerendste moment in het verhaal. Ananias legt Saulus de handen op en zegt: 'Saul, broeder,.....'**

Is Saulus na 3 dagen donkerte, vasten en gebed ontvankelijk voor de handoplegging, en kon hij de betekenis hiervan toen ontvangen?
Hoe was zijn zielsgesteldheid hiervoor en hoe hierna?
Vallen daardoor de schellen van zijn ogen?

In Gods naam iemand de handen opleggen of in Godsnaam handen van iemand opgelegd krijgen. Handen die bidden: 'neem weg wat bezwaart, bevrijd wat angstig maakt, omarm met mildheid en mededogen, schenk uw Geest die adem geeft, troost, kracht, geloof en vertrouwen.

.....

Er resoneert een lied in mijn hoofd 'O Heer bevestig ons bestaan, noem ons bij onze naam!'

'Broeder' zo noemt Ananias Saul.

In het verhaal over Kain en Abel vraagt God aan Kain: 'waar is jouw broer?'
Broer en zuster, Godskinderen, het goede in elkaar naar boven halen, in het aangezicht van de ander je zuster, je broer herkennen..

In het chassidisme, stroming binnen het jodendom, is deze broeder-zusterliefde de hoeksteen van de chassidische gemeenschappen geworden. De chassidische dans is dan ook niet alleen een teken van blijdschap en opgewektheid, maar vooral symbolisch voor de onderlinge verbondenheid. Zullen wij hier weer eens dansen?

Het vierde element:

- **Na de handoplegging zegt Ananias:
'Jezus, die zich aan jou heeft laten zien op de weg waarop jij kwam, heeft mij gezonden opdat je opnieuw kunt kijken, opdat er**

een ommekeer in jou plaatsvindt.'

Na het 'opnieuw kijken' is er een 'omkeren' naar een nieuwe werkelijkheid. De messiaanse werkelijkheid licht op, daar waar discriminatie te niet wordt gedaan.

Hoe kom je tot een nieuwe werkelijkheid? Allereerst om metterdaad bereidheid te tonen een stuk verleden te verwerken, achter je te laten en opgebouwde scheidingsmuren af te breken.

Verzoening komt tot stand.

Shalom!

Het vijfde element:

- ***'En dan wordt Saulus ook nog vervuld van de H. Geest.'***

Die heilige Geest staat voor het feit dat 'de dood van die ene Joodse man' ècht niet het einde van het messiaanse leven betekent, maar dat zijn weg nog steeds kan worden bewandeld, dat er in 'zijn Geest' nog steeds kan worden geleefd...

En...geestelijk leven doe je niet in de hemel, maar juist op aarde... Jezus en Paulus blijven wat dat betreft door en door Joods.

Het zesde element:

- ***Paulus kan opnieuw kijken, hij staat op en laat zich dopen.***

Jezus, hij heeft zich laten volstromen door Gods Geest.

Paulus is na zij ommekeer ook bezield door die zelfde geest.

Hij is hartstochtelijk bij de weg van Jezus gaan leven.

Dat die Geest ook in ons mag ontspringen.

Als een doorgaande beweging,
naar binnen en weer naar buiten.

De eigen dorst wordt gelest en je wordt tot een bron voor je omgeving. Er gaat iets van je uit!

Het is als een boom aan het water die zijn levenssappen opzuigt en rijke vruchten draagt.

Zo is de mens die zich voedt met de mysterie volle Bijbelse woorden en vrucht van de Geest voortbrengt.

En dan...bezield met Geestkracht om
de Bron terug te vinden en zo een bron worden voor jezelf,
voor de ander.

Voor de mens die is als jij....in liefde en vrede
tot in de eeuwen der eeuwen.....

Het zevende element:

7 is het getal van volheid en vervulling.

Dat het uiteindelijk 'gaaf' mag worden.